

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ «ОДЕСЬКА АКАДЕМІЯ
НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ»**

Кафедра педагогіки та освітнього менеджменту

Розглянуто та затверджено на засіданні
кафедри педагогіки та освітнього менеджменту
Протокол № 1 від 29 серпня 2022 року
Завідувач кафедри Костенко Р.В.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Нормативно-правове забезпечення освітньої діяльності

Рівень вищої освіти другий (магістерський)

Спеціальність 011 Освітні, педагогічні науки

П.І.Б. викладача	Стрельбицька Світлана Михайлівна
Науковий ступінь, вчене звання, посада	Кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри педагогіки та освітнього менеджменту
Контактні дані викладача	Е-mail: lawyerkonsult@gmail.com т. моб. 097-644-46-73
Консультації	Середа - 15.00-17.00

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	<i>денна форма навчання</i>	<i>заочна форма навчання</i>
Загальна кількість: кредитів – 4 годин – 120 змістових модулів – 2	Вибіркова	
	Рік підготовки:	
		1-й
	Семестр	
		2-й
	Лекції	
		8 год.
	Практичні, семінарські	
		6 год.
	Самостійна робота	
		106 год.
	Форма підсумкового контролю: залік	

2. Анотація до курсу

Запропонована програма ставить за мету сформувати у здобувачів вищої освіти правову культуру, правове мислення, виробити практичні уміння та навички застосовувати набуті теоретичні знання з усвідомленням важливості та особистої відповідальності за дотримання етичних і правових норм при здійсненні професійної діяльності в освітній та науковій сферах.

Предмет дисципліни – нормативно-правові засади освітньої діяльності закладів освіти, якість освітнього процесу, планування, облік і контроль фінансово-господарської діяльності закладу освіти, різноманітні галузеві правовідносини, учасниками яких вони є незалежно від сфери їхнього підпорядкування та форми власності; окремі правові інститути.

Завдання: ознайомити здобувачів вищої освіти з категорійним апаратом нормативно-правового забезпечення освітньою діяльністю, сформувати чітке розуміння системи освітнього законодавства; забезпечити здатність практичного застосування отриманих правових знань у професійній діяльності; виробити навички складання нормативних документів у сфері освітнього процесу з урахування положень нормативно-правових актів.

Переваги: програма базується на новітніх досягненнях сучасних наукових здобутках, спрямована на набуття правових компетенцій і компетентностей для організації та реалізації майбутньої професійної діяльності.

3. Технологічна карта дисципліни

Тема	Зміст	Завдання	Контроль
Змістовий модуль 1. Характеристика нормативно-правового забезпечення організації та здійснення освітньої діяльності в Україні.			
Тема 1. Адміністративно-правове регулювання державної політики у сфері освіти України	Основні засади організації освітньої діяльності в Україні. Стан освіти та освітньої діяльності в Україні (за оцінками українських та зарубіжних експертів). Адміністративно-правове регулювання освітньої діяльності. Суб'єкти адміністративно-правового регулювання і забезпечення державної політики освітньої діяльності. Форми та методи державної політики у освітній сфері в	Пошуково-дослідні завдання, написання тематичного словника та конспекту на основі аналізу нормативно-правових актів	Перевірка тематичного словника та конспекту

	Україні. Виконавчо-розпорядчі органи регулювання освітньої сфери. Нормативно-правові повноваження Міністерства освіти і науки України та підпорядкованих йому служб. Закордонний досвід державного управління сферою освітніх послуг: можливості імплементації досвіду для України. Досвід країн ЄС в сфері освітньої політики. Актуальні питання напрямків удосконалення сучасної державної політики у сфері освітньої діяльності.		
Тема 2. Нормативно-правове забезпечення діяльності закладів освіти	Правові засади створення та функціонування закладів освіти Поняття та види юридичних осіб згідно із законодавством України. Поняття, види та правовий статус закладів освіти. Порядок створення, реорганізації та ліквідації закладів освіти. Установчі документи закладу освіти. Ліцензування освітньої діяльності Атестація закладів освіти. Фінансування та правовий режим майна закладів освіти. Правові основи управління у сфері освіти. Органи управління освітою та повноваження. Управління закладом освіти.	Написання тематичного словника, скласти схему «Управління закладом вищої освіти», зробити таблицю «Правові засади створення та функціонування закладів освіти»	Перевірка тематичного словника, схеми та таблиці
Тема 3. Нормативно-правове регулювання якості освіти в Україні	Нормативно-правове забезпечення навчально-виховного процесу. Правові аспекти ліцензування та акредитації закладів освіти. Інституційне регулювання якості освіти. Академічна культура та доброчесність як соціальний капітал сучасного університету. Інституційні засади академічної доброчесності в аспекті розвитку навчальних закладів та кар'єри академічного персоналу. Прояви академічної не доброчесності. Етичні принципи у вищій освіті. Основні принципи забезпечення академічної доброчесності у наукових дослідженнях. Кодекс честі як інструмент дотримання академічної доброчесності науковця і освітянина. Правові аспекти академічної доброчесності та боротьби із плагіатом. Компетентності із академічної доброчесності, яких повинен набути здобувач освіти.	Написання тематичного словника, обрати із запропонованих у темі питань актуальну проблему, аналіз її сучасного стану із різних джерел та підготувати доповідь (до 5 хв.) з пропозиціями її розв'язання (до 2 стор.); зробити аналіз визначення академічна доброчесність у вигляді таблиці; розкрити у вигляді схеми правові аспекти	Перевірка тематичного словника, доповіді, таблиці, схеми

	Відповідальність за порушення академічної доброчесності.	академічної доброчесності	
Змістовий модуль 2. Нормативно-правове регулювання освітнього процесу			
Тема 4. Стандартизація у сфері освіти	Державні стандарти освіти. Національна рамка кваліфікацій та ступеневість освіти. Професійні стандарти як підґрунтя розробки стандартів освіти. Стандарти із забезпечення якості у вищій освіті. Нормативно-правові засади організації освітнього процесу у закладах освіти. Нормативні документи, що регламентують організацію освітнього процесу у закладах освіти. Нормативно-правове регулювання організації інноваційної освітньої діяльності та дистанційного навчання. Нормативно-правове регулювання процесу виховання у закладі освіти. Нормативно-правове регулювання питань прийому на навчання, відрахування, переривання навчання, поновлення, переведення здобувачів та працевлаштування випускників закладів освіти. Документальне супроводження організації освітнього процесу.	Написання тематичного словника, розробити презентацію «Органи, які забезпечують розробку та реалізацію стандартів вищої освіти», зробити таблицю «Нормативно-правове регулювання процесу виховання у закладі освіти», зробити схему «Нормативні документи організації освітнього процесу»	Перевірка тематичного словника, презентації, схему та таблицю
Тема 5. Нормативно-правове регулювання професійної діяльності працівників освіти	Правовий статус та соціально-правовий захист працівників закладів освіти. Категорії працівників закладів освіти, їх основні права та обов'язки, соціальні гарантії та пільги. Основні посади педагогічних та науково-педагогічних працівників закладів освіти, порядок прийняття на роботу, укладання контрактів, звільнення з роботи. Робочий час, відпустка та оплата праці науково-педагогічних і педагогічних працівників закладів освіти. Нормативні засади підвищення кваліфікації та атестації працівників закладів освіти. Підвищення кваліфікації та стажування педагогічних та науково-педагогічних працівників. Атестація педагогічних працівників. Порядок присудження наукових ступенів. Порядок присвоєння вчених звань. Трудова дисципліна та правова відповідальність у сфері освіти. Посадові обов'язки і посадові інструкції науково-педагогічних та педагогічних працівників. Трудова дисципліна та правила внутрішнього	Написання тематичного словника; розкрити правовий статус та соціально-правовий захист працівників закладів освіти. у вигляді таблиці, обрати одне з питань та зробити доповідь.	Перевірка тематичного словника, таблиці, доповіді

	трудового розпорядку закладу освіти. Трудові спори. Правопорушення та юридична відповідальність у сфері освіти.		
--	--	--	--

За кожною темою від здобувачів освіти вимагається:

- ведення тематичного словника, самостійно опрацьованих тем згідно з правилами цитування.

4. Політика курсу

Під час лекційних занять від здобувача вимагається уважно слухати викладача, конспектувати основні положення теми, брати участь в дискусіях, пошуково-дослідницької діяльності та інтерактиві.

До кожного **практичного заняття** здобувач повинен сумлінно готуватися: вивчати навчальний матеріал за темою відповідно до навчально-тематичного плану дисципліни, виконувати практичні завдання, готувати виступи і презентації. Під час проведення семінарського, практичного заняття здобувачі повинні брати активну участь в обговоренні теми, відповідати на питання викладача та своїх одногрупників, брати активну участь у всіх видах навчальної діяльності, організованій викладачем.

Самостійна робота здобувачів передбачає самостійне вивчення тем і питань дисципліни, визначених викладачем, ведення тематичного словника, підготовку навчальних та аналітичних матеріалів, виконання практичних завдань для роботи на практичного заняттях.

Політика щодо академічної доброчесності. Здобувач вищої освіти при виконанні самостійної роботи, індивідуальних завдань повинен дотримуватись принципів академічної доброчесності, не допускати академічний плагіат. Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту з коректними текстовими запозиченнями, які не повинні перевищувати 20%. Списування під час виконання самостійних робіт та на екзаменах заборонені.

Політика щодо дедлайнів та перескладань. Перескладання академічних заборгованостей відбувається за наявності поважних причин.

Замість виконання завдань (вивчення тем) можуть також додатково враховуватись такі види активностей здобувача:

- проходження тренінг-курсів чи дистанційних курсів з використання сучасних освітніх технологій на платформах Coursera, Prometheus тощо (за наявності відповідного документу про їх закінчення, надання копії викладачу);
- участь в майстер-класах, форумах, конференціях, семінарах, зустрічах з проблем використання сучасних освітніх технологій (з підготовкою есе, прес-релізу, інформаційного повідомлення тощо, що підтверджено навчальною програмою заходу чи відповідним сертифікатом);
- участь у прикладних дослідженнях з проблем використання сучасних освітніх технологій (в розробці анкетних форм, проведенні опитувань, підготовці та проведенні фокус-груп, обробці результатів дослідження, підготовці звіту, презентації результатів тощо, що підтверджується демонстрацією відповідних матеріалів).

5. Критерії оцінювання результатів навчання

5.1 Критерії оцінювання за всіма видами робіт

Оцінка за національною шкалою	100-бальна шкала	Критерії оцінювання навчальних досягнень	
		Теоретична підготовка	Практична підготовка
		Здобувач вищої освіти	
Відмінно	90-100	у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає під час усних	може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання й оцінити результати власної практичної діяльності;

		виступів та письмових відповідей; робить самостійні висновки, виявляє причинно-наслідкові зв'язки; рецензує відповіді інших здобувачів, самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань, вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення власних знань	виконує завдання. не передбачені навчальною програмою; вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу; проявляє творчий підхід до виконання індивідуальних та колективних завдань при самостійній роботі
Добре	75-89	достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, використовуючи при цьому нормативну та обов'язкову літературу; застосовує знання для розв'язання стандартних ситуацій; самостійно аналізує, узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає несуттєві неточності	за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою; має стійкі навички виконання завдання
Задовільно	60-74	володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні або відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків, знає основні поняття навчального матеріалу; має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого; під час виявлення причинно-наслідкових зв'язків і формулювання висновків	може використовувати знання в стандартних ситуаціях, має елементарні, нестійкі навички виконання завдання
Незадовільно з можливістю повторного складання	35-59	володіє навчальним матеріалом поверхово й фрагментарно; безсистемно виокремлює випадкові ознаки вивченого; не вміє робити найпростіші операції аналізу і синтезу; робити узагальнення, висновки; під час відповіді допускаються суттєві помилки	планує та виконує частину завдання за допомогою викладача, відсутні сформовані уміння та навички
Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	0-34	не володіє навчальним матеріалом	виконує лише елементи завдання, потребує постійної допомоги викладача

**5.2. Критерії оцінювання для поточного контролю
(за різними видами роботи)**

Вид роботи	Бали	Критерії
Усні відповіді, участь у практичному занятті	5	Здобувач вищої освіти у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає; робить самостійні висновки, виявляє причинно-наслідкові зв'язки; аналізує педагогічну практику. Активно бере участь у занятті, висловлює обґрунтовані міркування, рецензує відповіді інших здобувачів, наводить доцільні приклади. Впевнено з творчим підходом виконує завдання.
	3-4	Здобувач достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, використовуючи при цьому нормативну та обов'язкову літературу; застосовує знання для розв'язання стандартних ситуацій; самостійно аналізує, узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає несуттєві неточності. Активність виявляє епізодично, відповіді надає правильні, але стандартні, не завжди впевнений у висловлених положеннях. Має певні труднощі щодо обґрунтування власної думки. Завдання виконує шаблонно, іноді потребує допомоги викладача.
	1-2	Здобувач частково володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні, припускається помилок при відтворенні основних понять навчального матеріалу; має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого; під час виявлення причинно-наслідкових зв'язків і формулювання висновків. Переважно спостерігає за заняттям, не може самостійно виконати завдання.
	0	Відсутній на занятті
Самостійна робота (письмові роботи)	9-14	Завдання виконані з використанням кількох релевантних джерел. Відповіді повні, ґрунтовні, демонструють власну точку зору. Наведені приклади повністю відповідають завданню. Повністю дотримані вимоги щодо письмового/електронного оформлення робіт, з дотриманням правил цитування та покликання.
	2-8	Завдання виконані з використанням 1-2 джерел. Відповіді досить повні, частково демонструють власну точку зору. Наведені приклади формально відповідають завданню. Дотримані вимоги щодо письмового/електронного оформлення робіт, з дотриманням правил цитування та покликання, але є несуттєві неточності.
	1	Завдання виконані з використанням 1 джерела. Відповіді неповні, не демонструють власну точку зору. Наведені приклади не зовсім відповідають завданню. Порушені вимоги щодо письмового/електронного оформлення робіт, правила цитування та покликання, є суттєві помилки.
	0	Завдання не виконано або виконано з порушенням норм академічної доброчесності.
Виступ з презентацією на практичному занятті	5	Виконана робота презентується усно з використанням мультимедійної презентації. Усний виступ відповідає всім вимогам щодо педагогічного виступу перед аудиторією (правильне, яскраве мовлення; уміння взаємодіяти з аудиторією тощо). Презентація логічна, змістовна, цікава. Здобувач демонструє уміння самостійно знаходити додаткову інформацію та використовувати її для реалізації поставлених перед ним завдань, вільно використовує нові інформаційні технології для інтерактивного виступу.
	2-4	Виконана робота презентується усно з використанням мультимедійної презентації. Усний виступ в основному

		відповідає вимогам щодо педагогічного виступу перед аудиторією. Презентація змістовна, але не відповідає завданню інтерактивності, дублює текст виступу. Здобувач не демонструє умінь самостійно знаходити додаткову інформацію та використовувати її для реалізації поставлених перед ним завдань, недостатньо використовує нові інформаційні технології для інтерактивного виступу.
	1	Виконана робота представлена без мультимедійної презентації. Завдання виконано з суттєвими помилками. Поручені вимоги щодо педагогічного мовлення та взаємодії з аудиторією.
	0	Завдання не виконано або виконано з порушенням норм академічної доброчесності.

6. Розподіл балів, які отримують здобувачі

Поточний та/або періодичний контроль						Підсумковий контроль	Загальна підсумкова оцінка	
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2		0	100	
T1	T2		T3		T4			T5
ср	ср	п	ср	п	ср			ср
14	14	10	14	10	14			14

*Умовні позначення: ср – самостійна робота, п – практичне заняття

7. Рекомендована література

Основна:

1. Адміністративно-правове забезпечення управління у сфері науки : підручник : за заг. ред. проф. Т. О. Коломоець Київ: Істина, 2018. 145 с.

2. Артюхов А., Меньшов О. Академічна чесність у наукових дослідженнях. Академічна чесність як основа сталого розвитку університету. Київ : Таксон, 2016. С. 121–131.

3. Міжнародні правила цитування та посилання в наукових роботах : методичні рекомендації / автори-укладачі: О. Боженко, Ю. Корян, М. Федорець ; редколегія: В. С. Пашкова, О. В. Воскобойнікова-Гузєва, Я. Є. Сошинська, О. М. Бруй ; Науково-технічна бібліотека ім. Г. І. Денисенка Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» ; Українська бібліотечна асоціація. – Київ : УБА, 2016. 117 с.

4. Мирошниченко В.О., Мирошниченко Ю.А., Фролов Ю.М. Освітнє право у схемах та таблицях : навчальний посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2020. 145 с.

5. Скиба М. Є. Управління якістю вищої освіти в університеті: інноваційні підходи, технології та засоби : навч. посіб. : Хмельницький : ХНУ, 2019. – 186 с.

6. Управління освітою: рефлексивний підхід : колект. монограф. / за заг. ред. проф. В. В. Крижка. Бердянськ : Видавець Ткачук О. В., 2016. 608 с.

7. Якість вищої освіти: теорія і практика : навчально-методичний посібник / за наук. ред. А. Василюк, М. Дей; кол. авторів: А. Василюк, М. Дей, В. Базелюк (та ін.); НАПН України, Університет менеджменту освіти. Київ; Ніжин : Видавець ПП Лисенко М. М., 2019. 176 с.

Додаткова:

1. Ажажа М. А. Державне управління модернізацією вищої освіти в Україні Запоріжжя, 2019. 426 с.

2. Бабічев А.В. Зарубіжний досвід із питань управління змінами в системі вищої освіти. Теорія та практика державного управління. 2017. Вип. 2. С. 192–200.

3. Грищенко І. Оцінювання ефективності діяльності науково-педагогічних працівників вищого навчального закладу. URL: https://er.knutd.edu.ua/bitstream/123456789/7652/1/20171006_Effect_P154-168.pdf (дата звернення 11.09.2022).

4. Етичний кодекс ученого України. URL: <http://znc.com.ua/ukr/news/2009/20090123ethic.php> (дата звернення: 07.02.2022).

5. Козієвська О. І. Законодавче і нормативно-правове забезпечення вищої та післядипломної освіти в Україні. URL: http://kno.rada.gov.ua/komosviti/control/uk/publish/article?jsessionid=57C14AF8C76302423E218373C9E590E8?art_id=53708&cat_id=44731 (дата звернення: 16.08.2022).

6. Литвин І. Сутність системи суб'єктів адміністративно-правових відносин у сфері надання освітніх послуг. Підприємництво, господарство і право. 2016. № 5. С. 63-66.

7. Про вищу освіту : Закон України від 01.07.2014 № 1556-VII. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18/page> (дата звернення: 12.03.2022).

8. Про затвердження Положення про атестацію наукових працівників : постанова КМ України від 13.08.1999 № 1475 (в ред. від 21.08.2014) зі змін. і допов. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1475-99-%D0%BF?test=XNLMf5x.qwJg.RYwZiDPXfpCH I45ks80msh8Ieб> (дата звернення: 10.03.2022).

9. Рекомендації щодо забезпечення принципів академічної доброчесності / укладачі : підкомісія 303 «Академічна доброчесність». 2016 р.24 с.

10. Савіщенко В. М. Зарубіжний досвід адміністративно-правового забезпечення освіти та науки. Порівняльно-аналітичне право. 2015. № 4. С. 277-281.

11. Серкова Н. А. Особливості державного управління системами вищої освіти в європейських країнах. Київ, 2020. № 3(9). С. 298-305.

12. Сизон В. Г. Зарубіжний досвід управління освітою на місцевому рівні : Київ, 2019. № 4(6). С. 209-219.

13. Снісарчук І. В. Закономірності управління маркетинговим потенціалом закладів вищої освіти. Економіка, упр. та адміністрування. 2019. № 3. С. 87-93.

Інтернет-ресурси:

<http://zakon.rada.gov.ua> – Законодавство України

<http://www.president.gov.ua> –представництво Президента України

<http://www.kmu.gov.ua> – Урядовий портал (Кабінет Міністрів України)

<https://mon.gov.ua/> - Міністерство освіти і науки України

<http://www.minjust.gov.ua> – Міністерство юстиції України

<http://www.nbuv.gov.ua> – Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського

<http://www.rada.kiev.ua> – Бібліотека Верховної Ради України

<http://www.scilib.univ.kiev.ua> – бібліотека Київського національного університету ім.

Тараса Шевченка

<http://irbis-nbuv.gov.ua> – сайт Національної юридичної бібліотеки України;

<http://www.management.com.ua/> - Інтернет-портал для управлінців.